Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►B

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 2012/2002

z dnia 11 listopada 2002 r.

ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej

(Dz.U. L 311 z 14.11.2002, s. 3)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►M1	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 661/2014 z dnia 15 maja 2014 r.	L 189	143	27.6.2014

▼B

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 2012/2002

z dnia 11 listopada 2002 r.

ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności art. 159 akapit trzeci i art. 308,

uwzględniając wniosek Komisji ([1]),

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ([2]),

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([3]),

uwzględniając rezolucję Komitetu Regionów ([4]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W przypadku poważnych klęsk Wspólnota powinna okazać swoją solidarność z ludnością dotkniętych nimi regionów, dostarczając pomoc finansową w celu przyczynienia się do szybkiego powrotu do normalnych warunków życia w regionach dotkniętych klęską. Pomoc powinna być uruchomiona głównie w przypadku klęsk żywiołowych.

(2) Istniejące instrumenty spójności gospodarczej i społecznej są w stanie finansować środki zapobiegania ryzyku i naprawę uszkodzonej infrastruktury. Jednakże należy ustanowić przepis dla wprowadzenia dodatkowego instrumentu wyróżnionego z istniejących narzędzi Wspólnoty, który pozwoli Wspólnocie działać szybko i skutecznie w niesieniu pomocy, możliwie jak najszybciej w mobilizowaniu służb ratowniczych w celu zaspokojenia pilnych potrzeb ludzi i przyczynienia się do krótkotrwałej odbudowy zniszczonej kluczowej infrastruktury, tak by działalność gospodarczą można było wznowić w regionach dotkniętych klęską.

(3) Unia Europejska powinna także okazać solidarność z państwami negocjującymi obecnie swoje przystąpienie. Rozszerzenie niniejszego rozporządzenia w celu objęcia nim tych państw wymaga odwołania się do art. 308 Traktatu.

(4) Pomoc wspólnotowa powinna być uzupełnieniem wysiłków zainteresowanych państw i być wykorzystywana do pokrycia udziału wydatków publicznych przeznaczonych do poradzenia sobie się szkodami spowodowanymi przez poważną klęskę.

(5) Zgodnie z zasadą pomocniczości pomoc w ramach tego instrumentu powinna być ograniczona do poważnych klęsk o poważnych skutkach dla warunków życia, środowiska naturalnego lub gospodarki.

([1]) Wniosek Komisji z dnia 20 września 2002 r. (dotychczas nieopublikowany w Dzienniku Urzędowym).
([2]) Opinia wydana dnia 10 października 2002 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).
([3]) Opinia wydana dnia 24 października 2002 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).
([4]) Rezolucja wydana dnia 10 października 2002 (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

▼B

(6) „Poważna klęska” w rozumieniu niniejszego rozporządzenia powinna oznaczać każdą klęskę w co najmniej jednym z zainteresowanych państw, powodującą poważne szkody wyrażone w kategoriach finansowych lub jako procent w stosunku do dochodu narodowego brutto (DNB). W celu umożliwienia interwencji w przypadku klęsk, które, jakkolwiek ważne, nie osiągają wymaganej minimalnej skali, pomoc może być także udzielona w wyjątkowych okolicznościach, w przypadku gdy uprawnione państwo ościenne jest dotknięte tą samą klęską lub w każdym przypadku, gdy znaczna część ludności określonego regionu jest dotknięta klęską o poważnych i trwałych skutkach dla warunków życia.

(7) Działanie Wspólnoty nie powinno zwalniać z odpowiedzialności stron trzecich, które w ramach zasady „zanieczyszczający płaci” są odpowiedzialne w pierwszej kolejności za szkody przez nie spowodowane, lub powstrzymywać się przed stosowaniem środków zapobiegawczych zarówno na szczeblu Państwa Członkowskiego jak i Wspólnoty.

(8) Instrument ten powinien umożliwić podjęcie szybkiej decyzji przyznania szczególnych środków finansowych i uruchomienia ich możliwie najszybciej. Procedury administracyjne powinny być odpowiednio dostosowane i ograniczone do absolutnie niezbędnego minimum. W tym celu Parlament Europejski, Rada i Komisja zawarły dnia 7 listopada 2002 r. Porozumienie międzyinstytucjonalne w sprawie finansowania Funduszu Solidarności Unii Europejskiej, uzupełniające Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 6 maja 1999 r. w sprawie dyscypliny budżetowej i usprawnienia procedury budżetowej.

(9) Może być pożądane dla państwa beneficjenta, zgodnie z jego szczególnymi konstytucyjnymi, instytucjonalnymi, prawnymi lub finansowymi uwarunkowaniami, włączenie władz regionalnych lub lokalnych do zatwierdzania i stosowania rozwiązań wykonawczych, przy czym państwo beneficjent pozostaje we wszystkich przypadkach odpowiedzialne za stosowanie pomocy i za zarządzanie oraz kontrolę nad działaniami wspieranymi przez wspólnotowe finansowanie.

(10) Szczegółowe zasady stosowania tego instrumentu powinny być dostosowane do nagłej sytuacji.

(11) Działanie finansowane z tego instrumentu nie powinno korzystać dla tego samego celu z pomocy na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1164/94 z dnia 16 maja 1994 r. ustanawiającego Fundusz Spójności ([1]), rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiającego przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych ([2]), rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR) ([3]), rozporządzenia Rady (EWG) nr 3906/89 z dnia 18 grudnia 1989 r. w sprawie pomocy gospodarczej dla Republiki Węgierskiej i Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ([4]), rozporządzenia Rady (WE) nr 1267/1999 z dnia

([1]) Dz.U. L 130 z 25.5.1994, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1265/1999 (Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 62).
([2]) Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 80. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1447/2001 (Dz.U. L 198 z 21.7.2001, str. 1).
([3]) Dz.U. L 160 z 26.6.1999, str. 80.
([4]) Dz.U. L 375 z 23.12.1989, str. 11. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2500/2001 (Dz.U. L 342 z 27.12.2001, str. 1).

▼B

21 czerwca 1999 r. ustanawiającego Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej ([1]), rozporządzenia Rady (WE) nr 1267/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. sprawie wspólnotowych środków pomocowych na rzecz działań przedakcesyjnych w dziedzinie rolnictwa oraz rozwoju obszarów wiejskich w państwach Europy Środkowej i Wschodniej ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej w okresie przedakcesyjnym ([2]), rozporządzenia Komisji (WE) nr 2760/98 z dnia 18 grudnia 1998 r. dotyczącego wykonania programu współpracy transgranicznej w ramach programu Phare ([3]), rozporządzenia Rady (WE) nr 1266/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie koordynacji pomocy dla państw ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej w ramach strategii przedakcesyjnej i zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 3906/89 ([4]), rozporządzenia Rady (WE) nr 555/2000 z dnia 13 marca 2000 r. w sprawie wykonywania działań w ramach strategii przedakcesyjnej dla Republiki Cypru i Republiki Malty ([5]) lub rozporządzenia Rady (WE) nr 2236/95 z dnia 18 września 1995 r. ustanawiającego ogólne zasady przyznawania pomocy finansowej Wspólnoty w zakresie sieci transeuropejskich ([6]); szkody naprawione w ramach wspólnotowych lub międzynarodowych instrumentów dotyczących kompensaty za szczególne szkody nie powinny, dla tego samego celu, korzystać z pomocy w ramach tego instrumentu.

(12) Wymagana jest najwyższa przejrzystość w stosowaniu wspólnotowej pomocy finansowej, jak też właściwe monitorowanie wykorzystania środków.

(13) Rozsądne zarządzanie finansami jest wymagane dla zapewnienia, że Wspólnota może zareagować, jeżeli w tym samym roku wydarzy się kilka poważnych klęsk.

(14) W wyjątkowych przypadkach i w zależności od dostępności środków finansowych w ramach tego instrumentu w roku wystąpienia klęski należy ustanowić przepis umożliwiający dodatkowe dotacje z tego instrumentu w ramach Funduszu na rok następny.

(15) Należy ustanowić nieprzekraczalny termin na wykorzystanie przyznanej pomocy finansowej oraz należy ustanowić przepis dla państw beneficjentów dla uzasadnienia wykorzystania otrzymanej przez nie pomocy. Otrzymana pomoc, która jest dalej odbierana od stron trzecich lub która była wyższa niż końcowa wycena szkód, powinna zostać zwrócona.

(16) W świetle wyjątkowych okoliczności państwa dotknięte klęskami począwszy od lata 2002 r. powinny kwalifikować się do pomocy w ramach tego instrumentu.

([1]) Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 73. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2500/2001 (Dz.U. L 342 z 27.12.2001, str. 1).
([2]) Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 87. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2500/2001 (Dz.U. L 342 z 27.12.2001, str. 1).
([3]) Dz.U. L 345 z 19.12.1998, str. 49. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1596/2002 (Dz.U. L 240 z 7.9.2002, str. 33).
([4]) Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 68.
([5]) Dz.U. L 68 z 16.3.2000, str. 3. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2500/2001 (Dz.U. L 342 z 27.12.2001, str. 1).
([6]) Dz.U. L 228 z 23.9.1995, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1655/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 197 z 29.7.1999, str. 1).

▼B

(17) W celu zapewnienia szybkiej pomocy państwom dotkniętym przez ostatnie powodzie przyjęcie tego instrumentu jest bardzo pilne; zatem jest konieczne udzielenie wyjątku wobec sześciotygodniowego okresu na rozpatrzenie przez parlamenty narodowe określonego w części I pkt 3 Protokołu w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Ustanawia się niniejszym Fundusz Solidarności Unii Europejskiej, zwany dalej „Funduszem" w celu umożliwienia Wspólnocie reagowania w sposób szybki, skuteczny i elastyczny w nadzwyczajnych sytuacjach, na warunkach niniejszego rozporządzenia.

▼M1

Artykuł 2

1. Na wniosek państwa członkowskiego lub państwa prowadzącego negocjacje w sprawie przystąpienia do Unii, zwanego dalej „kwalifikującym się państwem", pomoc z Funduszu może zostać uruchomiona, jeżeli w jednym lub większej liczbie regionów kwalifikującego się państwa wystąpią poważne skutki dla warunków życia, środowiska lub gospodarki jako konsekwencja poważnej lub regionalnej klęski żywiołowej mającej miejsce na terytorium tego samego kwalifikującego się państwa lub ościennego kwalifikującego się państwa. Szkoda bezpośrednia, która jest bezpośrednią konsekwencją klęski żywiołowej, traktowana jest jako szkoda spowodowana przez tę klęskę żywiołową.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia „poważna klęska żywiołowa" oznacza każdą klęskę żywiołową skutkującą, w kwalifikującym się państwie, bezpośrednią szkodą szacowaną na ponad 3 000 000 000 EUR w cenach z 2011 r. albo powyżej 0,6 % jego DNB.

3. Do celów niniejszego rozporządzenia „regionalna klęska żywiołowa" oznacza każdą klęskę żywiołową skutkującą, w regionie na poziomie NUTS 2 kwalifikującego się państwa, bezpośrednią szkodą przekraczającą 1,5 % produktu krajowego brutto (PKB) tego regionu.

W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego, w przypadku gdy dany region, w którym nastąpiła klęska żywiołowa, jest regionem najbardziej oddalonym w rozumieniu art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, „regionalna klęska żywiołowa" oznacza każdą klęskę żywiołową skutkującą bezpośrednią szkodą przekraczającą 1 % PKB tego regionu.

W przypadku gdy klęska żywiołowa dotyczy kilku regionów na poziomie NUTS 2, próg ten stosuje się do uśrednionego PKB tych regionów, ważonego według udziału poszczególnych regionów w szkodach ogółem.

4. Pomoc z Funduszu może również zostać uruchomiona w związku z każdą klęską żywiołową w kwalifikującym się państwie, która stanowi również poważną klęskę żywiołową w ościennym kwalifikującym się państwie.

▼M1

5. Do celów niniejszego artykułu stosuje się zharmonizowane dane statystyczne dostarczone przez Eurostat.

▼B

Artykuł 3

▼M1

1. Pomoc ma formę wkładu finansowego z Funduszu. W przypadku każdej klęski żywiołowej kwalifikującemu się państwu zostaje przyznany jeden wkład finansowy.

2. Celem Funduszu jest uzupełnienie wysiłków zainteresowanych państw i pokrycie części ich wydatków publicznych w celu pomocy kwalifikującemu się państwu w przeprowadzeniu, w zależności od rodzaju klęski żywiołowej, następujących zasadniczych działań nadzwyczajnych i działań służących odbudowie, w zależności od rodzaju klęski żywiołowej:

a) przywrócenie do sprawnego stanu technicznego infrastruktury i zakładów w obszarach energii, wodociągów i kanalizacji, telekomunikacji, transportu, zdrowia i szkolnictwa;

b) zapewnienie czasowego zakwaterowania i finansowanie służb ratownictwa w celu zaspokojenia potrzeb dotkniętej klęską żywiołową ludności;

c) zabezpieczenie infrastruktury prewencyjnej i środków ochrony dziedzictwa kulturowego;

d) oczyszczenie obszarów dotkniętych katastrofą, w tym stref przyrodniczych, w stosownych przypadkach zgodnie z podejściem ekosystemowym, a także natychmiastowe odtworzenie stref przyrodniczych dotkniętych klęską żywiołową, aby uniknąć natychmiastowych skutków erozji gleby.

Do celów lit. a) „przywrócenie do sprawnego stanu technicznego” oznacza przywrócenie infrastruktury i zakładów do stanu sprzed klęski żywiołowej. W przypadku gdy przywrócenie stanu sprzed wystąpienia klęski żywiołowej nie jest możliwe ze względów prawnych lub gdy nie jest to uzasadnione względami ekonomicznymi, lub w przypadku gdy państwo beneficjent postanawia przenieść infrastrukturę lub zakład, które dotknęła klęska żywiołowa, bądź poprawić ich funkcjonalność, aby zwiększyć ich odporność na przyszłe klęski żywiołowe, Fundusz może wnieść wkład w pokrycie kosztów tych działań jedynie do wysokości szacowanych kosztów przywrócenia stanu poprzedniego.

Koszty przekraczające poziom kosztów, o którym mowa w akapicie drugim, finansowane są przez państwo beneficjenta z jego własnych środków lub, tam gdzie jest to możliwe, z innych środków finansowych Unii.

Do celów lit. b) „czasowe zakwaterowanie” oznacza zakwaterowanie trwające do czasu, gdy dotknięta klęską żywiołową ludność będzie mogła powrócić do swoich domów po ich remoncie lub odbudowie.

3. Wypłaty z Funduszu ograniczają się do finansowania środków zmniejszających szkody niepodlegające ubezpieczeniu i są odzyskiwane, jeżeli koszt naprawy szkód jest następnie pokryty przez osobę trzecią zgodnie z art. 8 ust. 4.

4. Podatek od wartości dodanej (VAT) nie stanowi kwalifikowalnych wydatków danego działania, chyba że nie podlega zwrotowi w świetle krajowych przepisów dotyczących VAT.

▼M1

5. Do wkładu finansowego z Funduszu nie kwalifikuje się pomoc techniczna przeznaczona na zarządzanie, monitoring, informację i komunikację, rozstrzyganie skarg, a także kontrole i audyt.

Koszty związane z przygotowaniem i realizacją działań, o których mowa w ust. 2, w tym koszty związane z niezbędną fachową wiedzą techniczną, kwalifikują się jako część kosztów projektu.

6. W przypadku gdy działania, o których mowa w ust. 2, z udziałem wkładu finansowego z Funduszu prowadzą do wypracowania dochodu, łączny wkład finansowy z Funduszu nie może przekraczać całkowitych kosztów netto działań nadzwyczajnych i działań służących odbudowie poniesionych przez państwo dotknięte klęską żywiołową. Państwo beneficjent dołącza oświadczenie w tej sprawie do sprawozdania z realizacji wkładu finansowego z Funduszu zgodnie z art. 8 ust. 3.

7. W dniu 1 października każdego roku co najmniej jedna czwarta kwoty rocznej powinna pozostać dostępna w celu pokrycia potrzeb powstających do końca roku.

▼B

Artykuł 4

▼M1

1. Możliwie szybko i nie później niż dwanaście tygodni po pierwszym wystąpieniu szkód w wyniku klęski żywiołowej właściwe organy krajowe kwalifikującego się państwa mogą złożyć do Komisji wniosek o przyznanie wkładu finansowego z Funduszu, dostarczając wszystkich dostępnych informacji dotyczących przynajmniej:

a) łącznych bezpośrednich szkód spowodowanych przez klęskę żywiołową oraz ich wpływu na ludność, gospodarkę i środowisko dotknięte klęską żywiołową;

b) szacowanego kosztu działań, o których mowa w art. 3 ust. 2;

c) wszelkich innych źródeł finansowania unijnego;

d) wszelkich innych źródeł finansowania krajowego lub międzynarodowego, włącznie z pokryciem z publicznego i prywatnego ubezpieczenia, które mogą przyczynić się do pokrycia kosztów naprawy szkód;

e) krótkiego opisu wdrażania przepisów Unii dotyczących zapobiegania ryzyku klęsk żywiołowych i zarządzania nim w odniesieniu do charakteru klęski żywiołowej.

1a. W uzasadnionych przypadkach właściwe organy krajowe mogą przekazywać, po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, dodatkowe informacje w celu uzupełnienia lub zaktualizowania swojego wniosku.

1b. Komisja przygotowuje wskazówki dotyczące skutecznego dostępu do Funduszu i realizacji przekazanych z niego środków finansowych. Wskazówki zostaną opracowane do dnia 30 września 2014 r. i dostarczą szczegółowych informacji na temat procedur dotyczących redagowania wniosku, w tym wymogów dotyczących informacji, jakie mają być przekazywane Komisji. Wskazówki podaje się do publicznej wiadomości na stronach internetowych odpowiednich Dyrekcji Generalnych Komisji, a Komisja zapewnia ich szersze rozpowszechnienie wśród kwalifikujących się państw.

▼M1

1c. W przypadku stopniowo postępującej klęski żywiołowej termin, o którym mowa w ust. 1, zaczyna bieg od dnia, w którym organy publiczne kwalifikującego się państwa po raz pierwszy podejmą oficjalne działania przeciwko skutkom klęski żywiołowej lub od dnia, w którym ogłoszą one stan wyjątkowy.

2. Na podstawie informacji, o których mowa w ust. 1, oraz wszelkich wyjaśnień, których dostarczać ma kwalifikujące się państwo, Komisja ocenia, czy zostały spełnione warunki uruchomienia Funduszu i niezwłocznie ustala kwotę ewentualnego wkładu finansowego z Funduszu – nie później niż sześć tygodni po otrzymaniu wniosku, licząc od daty otrzymania kompletnego wniosku i z wyłączeniem czasu potrzebnego na dokonanie tłumaczenia, w granicach dostępnych zasobów finansowych.

Jeśli Komisja podejmie decyzję w sprawie wkładu finansowego z Funduszu na podstawie wniosku otrzymanego po dniu 28 czerwca 2014 r. w związku z klęską żywiołową objętą zakresem niniejszego rozporządzenia, może odrzucić kolejny wniosek o wkład finansowy w związku z klęską żywiołową o tym samym charakterze lub może obniżyć kwotę, która ma zostać udostępniona, w przypadku gdy państwo członkowskie jest przedmiotem postępowania w sprawie uchybienia obowiązkom państwa członkowskiego, a Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydał ostateczne orzeczenie stwierdzające, że dane państwo członkowskie nie wdrożyło przepisów Unii dotyczących zapobiegania ryzyku klęsk żywiołowych i zarządzania nim, które to przepisy są bezpośrednio związane z charakterem danej klęski żywiołowej.

Komisja traktuje wszystkie wnioski o wkład finansowy z Funduszu w sposób sprawiedliwy.

3. Gdy Komisja stwierdzi, że zostały spełnione warunki udzielenia wkładu finansowego z Funduszu, niezwłocznie przesyła Parlamentowi Europejskiemu i Radzie niezbędne wnioski dotyczące uruchomienia Funduszu i zatwierdzenia odpowiednich środków. Wnioski te zawierają:

a) wszystkie dostępne informacje, o których mowa w ust. 1;

b) wszystkie inne istotne informacje będące w posiadaniu Komisji;

c) dowody na spełnienie warunków określonych w art. 2; oraz

d) uzasadnienie proponowanych kwot.

Decyzja o uruchomieniu Funduszu jest podejmowania wspólnie przez Parlament Europejski i Radę niezwłocznie po przedłożeniu wniosku przez Komisję.

Zarówno Komisja, z jednej strony, jak i Parlament Europejski i Rada, z drugiej strony, podejmują starania, aby do minimum skrócić czas potrzebny na uruchomienie Funduszu.

4. Po udostępnieniu środków przez Parlament Europejski i Radę Komisja przyjmuje decyzję, w drodze aktu wykonawczego, przyznającą wkład finansowy z Funduszu oraz niezwłocznie wypłaca taki wkład finansowy w formie jednej transzy państwu beneficjentowi. Jeśli wypłacona została zaliczka zgodnie z art. 4a, wypłacana jest tylko pozostała kwota.

▼M1

5. Termin kwalifikowalności wydatków rozpoczyna się w dniu wystąpienia pierwszej szkody, o której mowa w ust. 1. W przypadku klęski żywiołowej postępującej stopniowo termin kwalifikowalności wydatków rozpoczyna się w dniu, w którym organy publiczne kwalifikującego się państwa po raz pierwszy podejmą działania lub od dnia, w którym ogłoszą one stan wyjątkowy, o czym mowa w ust. 1c.

Artykuł 4a

1. Składając do Komisji wniosek o wkład finansowy z Funduszu, państwo członkowskie może zwrócić się o wypłatę zaliczki. Komisja dokonuje wstępnej oceny, czy taki wniosek spełnia warunki określone w art. 4 ust. 1, oraz sprawdza dostępność zasobów budżetowych. W przypadku gdy warunki te zostały spełnione i dostępne są wystarczające zasoby, Komisja może przyjąć decyzję, w drodze aktu wykonawczego, o przyznaniu zaliczki i wypłacić ją niezwłocznie przed podjęciem decyzji, o której mowa w art. 4 ust. 4. Wypłata zaliczki następuje bez uszczerbku dla ostatecznej decyzji w sprawie uruchomienia Funduszu.

2. Kwota zaliczki nie może przekraczać 10 % kwoty zakładanego wkładu finansowego i w żadnym przypadku nie może przekraczać 30 000 000 EUR. Po ustaleniu ostatecznej kwoty wkładu finansowego Komisja uwzględnia sumę zaliczki przed wypłatą pozostałej części wkładu finansowego. Komisja odzyskuje nienależnie wypłacone zaliczki.

3. Każdego zwrotu środków należnych do budżetu ogólnego Unii dokonuje się przed terminem płatności wymienionym w nakazie odzyskania środków sporządzonym zgodnie z art. 78 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 ([1]). Termin płatności przypada na ostatni dzień drugiego miesiąca po dacie sporządzenia nakazu.

4. Przyjmując projekt budżetu ogólnego Unii na dany rok budżetowy, Komisja, o ile jest to niezbędne w celu zapewnienia na czas dostępu do zasobów budżetowych, proponuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie uruchomienie Funduszu w kwocie do 50 000 000 EUR na wypłatę zaliczek i proponuje zapisanie w budżecie ogólnym Unii odpowiednich środków.

Uzgodnienia budżetowe muszą odpowiadać pułapom, o których mowa w art. 10 ust. 1 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 ([2]).

Artykuł 5

1. Akt wykonawczy przyjęty zgodnie z art. 4 ust. 4, zawiera w załączniku szczegółowe przepisy dotyczące realizacji wkładu finansowego z Funduszu.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

([2]) Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 884).

▼M1

Te przepisy określają w szczególności rodzaj i miejsce działań, które mają być finansowane przez Fundusz na wniosek kwalifikującego się państwa.

2. Przed wypłatą wkładu finansowego z Funduszu na rzecz kwalifikującego się państwa, które nie jest państwem członkowskim, Komisja zawiera z tym państwem umowę o delegowaniu zadań, określającą szczegółowe przepisy dotyczące realizacji wkładu finansowego z Funduszu, o których mowa w ust. 1, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 966/2012 oraz rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 1268/2012 ([1]), jak również obowiązki dotyczące zapobiegania ryzyku klęsk żywiołowych i zarządzania nim.

3. Odpowiedzialność za wybór poszczególnych działań i realizację wkładu finansowego z Funduszu spoczywa na państwie beneficjencie, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, w szczególności art. 3 ust. 2 i 3, aktem wykonawczym, o którym mowa w art. 4 ust. 4, oraz w stosownych przypadkach umową o delegowaniu zadań, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

4. Wkład finansowy z Funduszu na rzecz państwa członkowskiego jest realizowany w ramach zarządzania dzielonego zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 966/2012. Wkład finansowy z Funduszu na rzecz kwalifikującego się państwa, które nie jest państwem członkowskim, jest realizowany w ramach zarządzania pośredniego zgodnie z tym rozporządzeniem.

5. Bez uszczerbku dla odpowiedzialności Komisji za wykonanie budżetu ogólnego Unii, państwa beneficjenci przyjmują odpowiedzialność za zarządzanie działaniami wspieranymi przez Fundusz i za kontrolę finansową tych działań. Podejmowane przez nie środki obejmują:

a) sprawdzenie, czy zasady zarządzania i kontroli zostały ustanowione i są realizowane w sposób zapewniający efektywne i prawidłowe wykorzystywanie środków finansowych Unii, zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami;

b) sprawdzenie, czy finansowane działania zostały właściwie przeprowadzone;

c) zapewnienie, aby finansowane wydatki były oparte na wiarygodnych dokumentach potwierdzających, a także były prawidłowe i zgodne z przepisami;

d) zapobieganie nieprawidłowościom, ich wykrywanie i korygowanie oraz w stosownych przypadkach odzyskiwanie nienależnie wypłaconych kwot wraz z odsetkami z tytułu zaległych płatności. Państwa powiadamiają Komisję o wszelkich tego rodzaju nieprawidłowościach i informują ją na bieżąco o przebiegu postępowań administracyjnych i prawnych.

([1]) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1268/2012 z dnia 29 października 2012 r. w sprawie zasad stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L 362 z 31.12.2012, s. 1).

▼M1

6. Państwa beneficjenci wyznaczają – zgodnie z art. 59 i 60 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012 – organy odpowiedzialne za zarządzanie działaniami wspieranymi przez Fundusz i za kontrolę tych działań. Biorą przy tym pod uwagę kryteria dotyczące środowiska wewnętrznego, działań kontrolnych, informacji i komunikacji oraz monitoringu. Państwa członkowskie mogą wyznaczyć instytucje już wyznaczone na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ([1]).

Przy składaniu sprawozdania i oświadczenia, o których mowa w art. 8 ust. 3 niniejszego rozporządzenia, te wyznaczone organy przekazują Komisji informacje określone w art. 59 ust. 5 lub art. 60 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012 obejmujące cały okres realizacji.

7. Państwa beneficjenci dokonują korekt finansowych wymaganych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości. Korekty dokonane przez państwo beneficjenta polegają na anulowaniu, w całości lub części, wkładu finansowego z Funduszu. Państwo beneficjent odzyskuje wszelkie kwoty utracone w wyniku wykrytej nieprawidłowości.

8. Bez uszczerbku dla uprawnień Trybunału Obrachunkowego lub kontroli prowadzonych przez państwo beneficjenta zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi, Komisja może prowadzić kontrole na miejscu dotyczące działań finansowanych przez Fundusz. Komisja zawiadamia państwo beneficjenta w celu uzyskania wszelkiej niezbędnej pomocy. W takich kontrolach mogą uczestniczyć urzędnicy lub inny personel danego państwa członkowskiego.

9. Państwo beneficjent zapewnia, aby wszystkie dokumenty potwierdzające dotyczące poniesionych wydatków były dostępne dla Komisji i Trybunału Obrachunkowego przez okres trzech lat po zamknięciu pomocy w ramach Funduszu.

Artykuł 6

1. Państwo beneficjent jest odpowiedzialne za koordynację wkładu finansowego z Funduszu w działaniach, o których mowa w art. 3, z jednej strony, z pomocą europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, Europejskiego Banku Inwestycyjnego i innych instrumentów finansowania Unii, z drugiej strony.

2. Państwo beneficjent zapewnia, aby wydatki zwrócone zgodnie z niniejszym rozporządzeniem nie były zwracane za pomocą innych instrumentów finansowych Unii, w szczególności instrumentów polityki spójności, polityki rolnej lub polityki rybołówstwa.

3. Szkody naprawione w ramach unijnych lub międzynarodowych instrumentów służących do wypłacania rekompensat za szczególne szkody nie kwalifikują się, dla tego samego celu, do pomocy z Funduszu.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

▼M1

Artykuł 7

Działania finansowane przez Fundusz muszą być zgodne z postanowieniami Traktatu i instrumentami przyjętymi na jego mocy, z politykami i środkami unijnymi, w szczególności w dziedzinie zarządzania finansowego, zamówień publicznych, ochrony środowiska, zapobiegania ryzyku klęsk żywiołowych i zarządzania nim, przystosowania się do zmiany klimatu, w tym, w razie potrzeby, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego, oraz z instrumentami pomocy przedakcesyjnej. W stosownych przypadkach finansowane z Funduszu działania przyczyniają się do osiągania celów polityki Unii w tych dziedzinach.

Artykuł 8

1. Wkład finansowy z Funduszu wykorzystuje się w terminie osiemnastu miesięcy od dnia, w którym Komisja wypłaciła pełną kwotę pomocy. Każda część wkładu finansowego niewykorzystana w tym terminie lub przeznaczona, jak stwierdzono, na niekwalifikowalne działania jest przez Komisję odzyskiwana od państwa beneficjenta.

2. Państwa beneficjenci dochodzą wszelkiej możliwej rekompensaty od osób trzecich.

3. Nie później niż sześć miesięcy po wygaśnięciu osiemnastomiesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 1, państwo beneficjent przedstawia sprawozdanie z realizacji wkładu finansowego z Funduszu wraz z oświadczeniem zawierającym uzasadnienie takich wydatków, wskazując wszelkie inne źródła finansowania uzyskanego na dane działania, w tym zwrot z tytułu ubezpieczenia i odszkodowania od osób trzecich.

Sprawozdanie z realizacji zawiera szczegółowe informacje na temat:

a) środków zaradczych podjętych lub zaproponowanych przez państwo beneficjenta w celu ograniczenia przyszłych szkód i uniknięcia, w możliwie największym stopniu, ponownego wystąpienia podobnych klęsk żywiołowych, w tym informacje na temat wykorzystania w tym celu unijnych funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;

b) stanu wdrożenia stosownych przepisów Unii dotyczących zapobiegania ryzyku klęsk żywiołowych i zarządzania nim;

c) doświadczeń wyniesionych z danej klęski żywiołowej oraz środków podjętych lub zaproponowanych w celu zapewnienia ochrony środowiska i odporności na zmianę klimatu lub klęski żywiołowe; oraz

d) wszelkich innych stosownych informacji na temat środków zapobiegawczych i zmniejszających ryzyko podjętych w związku z charakterem klęski żywiołowej.

Do sprawozdania z realizacji dołącza się opinię niezależnej instytucji kontrolnej, sporządzoną zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli, stwierdzającą, że oświadczenie zawierające uzasadnienie wydatków daje prawdziwy i rzetelny obraz oraz że wkład finansowy z Funduszu jest zgodny z prawem i prawidłowy zgodnie z art. 59 ust. 5 oraz art. 60 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012.

▼M1

Na koniec procedury, o której mowa w akapicie pierwszym, Komisja zamyka udzielanie pomocy z Funduszu.

4. W przypadku gdy koszt naprawy szkód jest następnie pokrywany przez osobę trzecią, Komisja żąda od państwa beneficjenta zwrotu odpowiedniej kwoty wkładu finansowego z Funduszu.

Artykuł 9

Wszelkie kwoty podane we wnioskach o wkład finansowy z Funduszu oraz decyzjach, o których mowa w art. 4 ust. 4, a także w umowach o delegowaniu zadań, sprawozdaniach i wszelkich innych odnośnych dokumentach, są wyrażone w euro.

Kwoty wydatków poniesionych w walutach krajowych są przeliczane na euro na podstawie kursów wymiany publikowanych w serii C *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* w dniu przyjęcia przez Komisję związanego z tym aktu wykonawczego. W przypadku gdy nie opublikowano kursu wymiany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu przyjęcia przez Komisję związanego z tym aktu wykonawczego, przeliczenia dokonuje się po średnim kursie obliczonym na podstawie miesięcznych kursów księgowych ustalanych przez Komisję i określonych w danym okresie. Taki jednolity kurs wymiany stosuje się przez cały okres realizacji wkładu finansowego z Funduszu i stanowi on podstawę końcowego sprawozdania z realizacji oraz oświadczenia na temat realizacji wkładu finansowego i dokumentów wymaganych zgodnie z art. 59 ust. 5 lub art. 60 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012.

▼B

Artykuł 10

1. W wyjątkowych przypadkach i jeśli pozostające środki finansowe dostępne w Funduszu w roku wystąpienia katastrofy nie są wystarczające do pokrycia kwoty pomocy uważanej za niezbędną przez władzę budżetową, Komisja może zaproponować, aby różnica była sfinansowana w ramach Funduszu na rok następny. Roczny pułap budżetowy Funduszu w roku wystąpienia katastrofy i roku następnym będzie przestrzegany w każdych okolicznościach.

▼M1

2. Jeżeli w świetle nowych informacji okaże się, że wycena poniesionych szkód jest znacząco niższa, państwo beneficjent zwraca Komisji odpowiednią kwotę wkładu finansowego z Funduszu.

Artykuł 11

1. Komisja podejmuje odpowiednie środki zapewniające, w trakcie realizacji działań finansowanych na mocy niniejszego rozporządzenia, ochronę interesów finansowych Unii poprzez stosowanie środków zapobiegających nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom, poprzez skuteczne kontrole oraz, w razie wykrycia nieprawidłowości, przez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych, a także, w stosownych przypadkach, poprzez skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje administracyjne i finansowe.

▼M1

2. Komisja lub jej przedstawiciele oraz Trybunał Obrachunkowy dysponują uprawnieniami do kontroli na podstawie dokumentacji i kontroli na miejscu wobec wszystkich beneficjentów finansowania, wykonawców, podwykonawców, którzy otrzymują od Unii środki na podstawie niniejszego rozporządzenia.

3. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia, w tym kontrole i inspekcje na miejscu, zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ([1]) oraz w rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 ([2]) w celu ustalenia, czy doszło do nadużycia finansowego, korupcji lub innego nielegalnego działania ze skutkiem dla interesów finansowych Unii w związku z umową dotyczącą finansowania z Unii.

4. Bez uszczerbku dla ust. 1, 2 i 3, umowy o delegowaniu zadań z państwami trzecimi, umowy i decyzje o udzieleniu wkładu finansowego z Funduszu w wyniku wykonania niniejszego rozporządzenia muszą zawierać przepisy wyraźnie uprawniające Komisję, Trybunał Obrachunkowy i OLAF do przeprowadzania tego rodzaju kontroli i dochodzeń, zgodnie z ich odpowiednimi kompetencjami.

▼B

Artykuł 12

Przed dniem 1 lipca Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące działalności Funduszu w poprzednim roku. Sprawozdanie to zawiera w szczególności informacje dotyczące art. 3, 4 i 8.

▼M1

———————

▼B

Artykuł 15

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

([2]) Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).